

Föreläsning 14, del e (demonstration testuppgifter)

5.2

a) Lös Malthus differentiation $P'(t) = rP(t)$ med begynnelsevillkoret $P(0) = P_0$ där r och P_0 är konstanter, och bestäm $\lim_{t \rightarrow \infty} P(t)$.

$P(t)$: antalet individer i en population vid tiden t ($P(t) > 0$)
 r : reproduktionsparameter

Lösning: Separera!

$$P'(t) = rP(t) \Leftrightarrow \frac{1}{P(t)} \overset{\text{inre derivata!}}{P'(t)} = r$$

$$\Leftrightarrow \frac{d}{dt} (\ln P(t)) = r \quad \text{Integrera!}$$

$$\Leftrightarrow \ln P(t) = rt + C \quad \text{Lös ut } P(t) \text{ genom att exponentiera!}$$

$$\Leftrightarrow e^{\ln P(t)} = e^{(rt+C)}$$

$$\Leftrightarrow P(t) = e^{(rt+C)} = e^C e^{rt}$$

Vi bestämmer konstanten C med hjälp av begynnelsevillkoret:

$$P(0) = P_0 \Leftrightarrow e^C e^{r \cdot 0} = P_0 \Leftrightarrow e^C = P_0$$

Vi sätter in $e^C = P_0$ i den allmänna lösningen:

$$P(t) = e^C e^{rt} = P_0 e^{rt} \quad \text{Svar: } P(t) = P_0 e^{rt}$$

$\rightarrow \infty$ då $t \rightarrow \infty$

b) Lös den logistiska differentiationen

$$P'(t) = rP(t) \left(1 - \frac{P(t)}{K}\right), \quad P(0) = P_0$$

där r , P_0 och K (det maximala antalet individer) är konstanter, och bestäm $\lim_{t \rightarrow \infty} P(t)$.

Lösning:

$$P'(t) = rP(t) \left(1 - \frac{P(t)}{K}\right)$$

$$\Leftrightarrow P'(t) = rP(t) \frac{K - P(t)}{K}$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{P(t)(K - P(t))} P'(t) = \frac{r}{K}$$

Partiellbråksuppdelning av bråket i vänsterledet!

$$\text{Ansatz: } \frac{1}{P(K-P)} = \frac{A}{P} + \frac{B}{K-P}$$

$$\frac{A}{P} + \frac{B}{K-P} = \frac{A(K-P) + BP}{P(K-P)} = \frac{AK - AP + BP}{P(K-P)} =$$

$$= \frac{AK + (B-A)P}{P(K-P)} \quad \begin{cases} AK = 1 \\ B-A = 0 \end{cases} \Leftrightarrow A = B = \frac{1}{K}$$

$$\text{Alltså: } \frac{1}{P(K-P)} = \frac{1/K}{P} + \frac{1/K}{K-P} = \frac{1}{K} \left(\frac{1}{P} + \frac{1}{K-P} \right)$$

